Samenvatting

Zelfredzame inwoners maken meedoen in de samenleving voor zichzelf en anderen mogelijk. Maatschappelijke ondersteuning is noodzakelijk als de zelfredzaamheid van inwoners in het gedrang komt. In eerste instantie zijn inwoners zelf verantwoordelijk voor het vormgeven van hun eigen zelfredzaamheid. Meer dan voorheen moeten inwoners kunnen terugvallen op hun eigen kracht en hun informele netwerk kunnen aanspreken in plaats van een beroep te doen op individuele Wmo voorzieningen. Verschillende ontwikkelingen maken het noodzakelijk dat een verschuiving van individuele voorzieningen naar meer algemene voorzieningen nodig is. Door de wijzigingen in de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) groeit het aantal mensen dat een beroep zal doen op een individuele Wmo voorziening. Daarnaast krijgt de gemeente te maken met een krimp van budgetten bij de overheveling van deze taken.

Als we ervan uitgaan dat burgers meer zelfredzaam moeten zijn voor zichzelf en voor elkaar, dan moet de maatschappelijke ondersteuning in de nabijheid van de inwoners van de gemeente Bergen geregeld worden. De algemene voorzieningen dienen de zelfredzaamheid van inwoners te versterken. Daarom wordt het accent verlegd. Dat wil zeggen dat de gemeente verantwoordelijk is voor het faciliteren en stimuleren van informele vrijwillige zorg en ondersteuning in de wijk. Hiermee willen we het beroep op individuele Wmo voorzieningen terugdringen. Maatschappelijke ondersteuning wordt dan vorm gegeven door een pakket aan oplossingen ook wel ‘*het arrangement*’ genoemd. Het arrangement is een samengesteld pakket van de inzet van eigen kracht, vrijwillige hulp (informele ondersteuning), algemene en individuele voorzieningen. Een brede vraagverheldering is van belang om een effectief en efficiënt arrangement af te spreken. Wanneer er meerdere hulpverleners nodig zijn bij de invulling van het aanbod, geldt: één plan per inwoner of gezin onder regie van de burger zelf, een hulpverlener of de gemeente.

De recente landelijke ontwikkelingen in onze gemeente hebben ons geïnspireerd een integrale visie op de uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning te ontwikkelen, luidend:

Visie: *“We streven naar een maatschappij waarin onze burgers zelfredzaam zijn en zich bij elkaar betrokken voelen. Een maatschappij die de mogelijkheden biedt aan haar burgers om collectief en individueel tot ontplooiing te komen. Daar waar burgers kwetsbaar zijn faciliteert de gemeente dat burgers ondersteuning vinden zodat zij weer zelfredzaam worden en op eigen kracht mee kunnen doen in de samenleving.*

De visie sluit aan bij de lijn die is ingezet toen de gemeente Bergen verantwoordelijk werd voor de Wmo (op 1 januari 2007). Om de visie meer te laten zijn dan alleen een droom zijn in dit beleid 7 speerpunten benoemd met bijbehorende ambities en activiteiten waarmee we de droom willen realiseren, namelijk:

1. Ondersteuning van vrijwilligers en mantelzorgers: We gaan investeren in vrijwilligers en mantelzorgers. Omdat deze groep in de komende periode steeds belangrijker wordt.
2. Opvangen vergrijzing in de wijk: We gaan sociale netwerken in de wijk stimuleren en faciliteren. Mensen moeten zolang mogelijk in hun wijk kunnen blijven wonen en hun sociale netwerk in stand kunnen houden, ondanks eventuele beperkingen.
3. Aandacht voor jeugd: We gaan het Centrum voor Jeugd en Gezin versterken.
4. Zorg voor kwetsbare burgers: Voor sociaal kwetsbare inwoners een signaleringssysteem op tuigen waar gemeente en (welzijns)instellingen vroegtijdig problemen van bewoners kunnen melden en een gezamenlijk hulpaanbod kunnen organiseren.

5. Verandering van werkwijze: Een nieuwe manier van werken opzetten, omgaan met de klant en meer resultaatgericht, door het introduceren van het keukentafelgesprek met de klant en gaan we de wijksteunpunten professionaliseren door het verbeteren van de informatie, advies en doorverwijsfunctie in wijk en buurt.
6. Volksgezondheid: De volksgezondheid te bevorderen, de wettelijke verplichte taken uit te voeren en de levenswijze van jongeren te verbeteren.
7. Communicatie met burgers te verbeteren: Dit kan via diverse middelen: jaarlijkse Wmo krant, een nieuwsbrief, het uitbreiden van de gemeentelijke website en berichtgeving via social media.

Hierbij rekenen we op een goede samenwerking met locale en regionale partners. Echter gezien bovenstaande ontwikkelingen kan het voorkomen dat bestaande verhoudingen tussen onze partners zullen veranderen of wijzigen en nieuwe spelers een rol krijgen.

Bij de uitvoering van dit beleidskader starten we niet bij nul. We hebben al belangrijke stappen gezet bij het herijken van ons beleid maatschappelijke ondersteuning. Een aantal onderdelen van het Wmo beleidskader zijn zelfs al voorhanden. Denk bijvoorbeeld aan de wettelijke taken die wij uitvoeren op het gebied van volksgezondheid en het accommodatiebeleid, waarin de laagdrempelige toegang tot onze voorzieningen en welzijnsaccommodaties verder geregeld wordt. Met de uitvoering van dit meerjarenbeleid op het gebied van de Wmo zetten we een volgende stap. Het accent ligt op samenwerken en zelfredzaamheid.